

σας σέβονται ἐνῷ ἐσεῖς μὲ τὴν ἀγάπην τοῦ τοῦς δείχνετε δὲν εἴσατε ἄξιοι γὰρ μὲν τέτοια ὑπόληψιν τοῦ ζῆτατε.

Μὲ τὴν ἴδια τσεκουράτη λογικὴ τοῦ Μουλτά-
τουλη πόσα ἀφύσικα καὶ γι' αὐτὸ ἀνήθικα δὲν θὰ
μποροῦσε νὰ δεῖξῃ κανεὶς καὶ στὸν τοπο μας ; Ἀπ'
θλα ὅμως τὸ πειρὸ ἀφύσικο καὶ τὸ πρὸ ἀνήθικο εἶναι
καὶ θὰ εἶναι στὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἐκεῖνο ποῦ ἐπι-
μένουν νὰ διδάσκουν στὸ Ἔθνος οἱ δασκᾶλοι, ὅτι
δηλαδὴ γλώσσα ἐθνικὴ εἶνε μοναχὰ ἡ καθρεῦσά
τους, καὶ ὅτι ἑλληνικὸ εἶνε μόνον ἐκεῖνο ποῦ δένεται
μὲ τὴν ἀρχαία Ἑλλάδα! Γιατί βλέπετε, οἱ δασκᾶλο-
δε νοιώθουν τί θὰ εἴπῃ ζωὴ καὶ ἀλήθεια, ἀλλὰ ζέ-
ρουν μόνον τί θὰ τοὺς κατανάρχησῃ ἡ συνήθεια.

Ἐμεῖς βέβαια σήμερὰ ἔχομε κάπως ἀπὸ και-
ρὸ συνειθίσαι μὲ τέτοιες ριζικὲς ἰδέες ποῦ ἐκήρυξαν
ὁ Μουλτάτουλη, μὰ γὰρ σκεφθῆτε τί ἐντύπωση θὰ
ἔκαμαν τὰ λόγια τοῦ στὴν Ὀλλανδία τοῦ 60, σ'
ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ποῦ τῆς παλαιᾶς μόδας τὰ ἡθι-
κὰ βιβλία, ὅπως λέγει ὁ Φρεϊδ—εὐρίσκοντο ἐπάνω-
σ' ὅλα τ' ἀναγνωστῆρια καὶ σ' ὅλες τίς βιβλιοθε-
κες.

Ἡ ἰδέα ποῦ εἶχεν ὁ Multatuli γιὰ τὸν κόσμον
συμφωνεῖ μὲ τὴ σύγχρονη Φυσιολογία. Ἐνα μόνον
μυστήριον ὑπάρχει : Τὸ εἶναι. Ὅλα τ' ἄλλα εἶναι
ιδιότητες ἰδικές του.

Γνώσια θρησκεία τοῦ ἀνθρώπου, κατὰ τὸ πνεῦμα
τοῦ Multatuli, εἶναι ἡ ἀνεμπόδιση καὶ χωρὶς καμμιὰ
πρόληψιν ἀναζήτηση τῆς ἀλήθειας. Γι' αὐτὴ πρέ-
πει νὰ θάνομε ὅλα τὰ δυνατὰ μας. Καὶ αὐτὴ μας
ἡ προσπάθεια θάξῃ γιὰ τελικὸ σκοπὸ τὴν ἀθώωτον
γαλήνην τῆς ψυχῆς. Μὰ ὡς ποῦ νὰ φτάσουμε σ' αὐτὸ
τὸ σκοπὸ ἀξίζει νὰ πολεμοῦμε κάθε πρόληψιν καὶ πα-
ραξενιά, κάθε ἡθικότητα ποῦ στηρίζεται σ' ἐσφαλ-
μένῃ καὶ ἀφύσικῃ ἐσθίᾳ, κάθε τεμπελιά καὶ ἀδικαφορία,
ποῦ ὅλες αὐτὲς μαζὺ περισσότερο ἀπὸ τὴ μοχθηρία
ἐχθρεύονται τὴν ἐλευθερίαν σκέψῃ καὶ τὴν εὐτυχίαν
τοῦ ἀνθρώπου.

(Βιέννη)

ΛΑΜΠΡΟΣ ΑΣΤΕΡΗΣ

ρατᾶδες εἶναι. Δὲν τὸνε ξέρεις τὸ Λάμπρο; Δὲν
τόχει γιὰ τίποτα νὰρχινῇσαι νὰ μᾶς μιλάει πάλι
γιὰ πεθαμένους...

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Γιὰ πεθαμένους; Καλὰ λέτε...
Ἀξίζει νὰ μιλάει κανένας ὁλοένα γι' αὐτούς...

Η Κ. ΜΑΥΡΗ. Ὅσο τοῦλάχιστο μένει ἀχτι-
στος ὁ Βενετσιάνικος πύργος...

Ο ΑΝΤΡΕΑΣ. Καὶ ὅσο δὲ γκρεμίζεται ὁ Παρθε-
νῶνας ποῦ σὰς κάθησε στὸ στομάχι...

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Οὔτε ὁ Βενετσιάνικος πύργος
μᾶς χρειάζεται, οὔτε ὁ Παρθενῶνας. Ἄλλο μᾶς
χρειάζεται καὶ γι' αὐτὸ δουλεύουμε. Ἀντικρὺ στὴν
Ἀκρόπολιν, σὲ μέρος παρθένο ἀπὸ τὴν ἱστορίαν, χτι-
ζοῦμε τὸν Ῥωμαϊκὸν δρακοντόπυργο ἐμεῖς. Ἐκεῖ
μέσα θὰ κλειστοῦμε καὶ θὰ πολεμήσουμε. Ὅλ' οἱ
ζωντανοὶ θάρθουνε μὴ μέρη, μὴ σὲ νοιάζει, μὰ
μας. Οἱ πεθαμένοι ἄς ταμπουρωθοῦνε ξανά σὲ κα-
νένα ξυλῆνιο τειχί σιμὰ στὸν Παρθενῶνα τοῦς, ὅσο
νάρθει ὁ Πέρσης νὰ τοὺς κάψει.

Η ΧΑΡΗ. Ὁ Πέρσης; Ποιὸς Πέρσης;

Ο ΑΝΤΡΕΑΣ. Οἱ Πέρσαι ξανάρχοντο δῶ, τώρα
καὶ λίγα χρόνια, μὰ γιὰ λοῦστροι...

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Ὁ Πέρσης αὐτὸν τὴ φορὰ δὲ
θάρθει ἀπὸ τὴν Ἀνατολή! Θάρθει ἀπὸ τὸ Βορῆα...
Καὶ νὰ τος, ἔρχεται!

15 τοῦ Νοέμβριου 1904.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΡΩΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

(Μεταφρασμένα ἀπὸ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Th. Bergk «Poetae
Lyrici Graeci» τοῦ 1843).

7.—ΤΟΥ ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΑ

(Ἀπόσπ. 47).

Ὡσὼν χαλκίῳ καὶ πάλιν
Ὁ Ἔρωτας μὲ μεγάλη
Μὲ χτύπησε βαριά,
Καὶ μὲς σὲ χειμωνιάτικη
Μ' ἔλουσε ρεματιά.

(Ἀπόσπ. 62).

Φέρε νερό, φέρε κρασί
Κι ἀκόμη φέρε μου, παιδί,
Στεφάνι ἀνθοπλεγμένο,
Φέρε καὶ μὲ τὸν Ἔρωτα
Στοὺς γρόθους παραβαίνω.

ΤΟΥ ΑΛΚΜΑΝΑ

(Ἀπόσπ. 44).

Κοιμούνται τὰ κατάρραχα,
Τὰ κορφοβένια, οἱ ρεματιᾶς καὶ τὰ βαθιὰ λαγκάδια,
Τὰ δέντρα καὶ τὰ σερπετά, ποῦ θέρφει ἡ γῆ ἡ μαύρη,
Καὶ τὰ βουνόθρεφτα θεριά, τῶν μελισσῶν τὰ σμάρια,
Μὲς στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας τῆς γαλανῆς τὰ ψάρια.
Τῶν τρανοτέρων ὄρνικων κοιμούνται τὰ κοπάδια.

ΤΟΥ ΑΛΚΑΙΟΥ

ΠΟΛΕΜΙΚΑ

(Ἀπόσπ. 15).

Ἀπ' τὸ χαλκὸ λαμποκοπάει τὸ τρανὸ σπῆτι· κ' εἶναι
Γιὰ χάριν τοῦ Ἀρη ὄλ' ἡ σκεπὴ ὁμορφοστολισμένη
Μ' ἀστραφτερὸς περικεφαλαίης, καὶ ἀπὸ ψηλὰ προ-
[γέρων]

Κάτου ἀλογόφουντες λευκίς, στολίδια ποῦ τὰ φέρουν
Παληκαριῶνε κεφαλῆς καὶ γύρω σὲ παλούκια
Μπληχτὰ ὀρθοστέκουν χάλκινα καὶ λαμπρὰ τοῦζλούκια,
Ὅπου εἶναι γιὰ τίς δυνατὲς σάπτες φυλαχτάρι,
Καὶ οὐδεροπονκάμισα δετὰ μὲ νιὸ λινάρι.
Καὶ κάτου τὰ βαθουλωτὰ ριγμένα εἶναι σκουτάρια
Καὶ δίπλα Χαλκιδεῖκα ἰσπαθιά καὶ ἀναξωστάρια
Πολλὰ σιμά τοὺς καὶ πρὸ καὶ φορέματα πολέμου.
Αὐτὰ δὲ μοῦναι βολεῖ νὰ τὰ ξεχνῶ ποτέ μου,
Γιαὶ πάντα προσέμωρα τὰ ἔργατα τοῦ πολέμου.

(Ἀπόσπ. 22).

Δὲν εἶν' τῆς πολιτείας φυλαχτάρια
Τῶν κἀστρων οἱ καλοχτισμένες πέτρες
Παρὰ τὰ πολεμάρχα παληκάρια.

ΤΗΣ ΣΑΦΩΣ

(Ἀπόσπ. 3).

Ἡ ἀχιδοβόλη θωριά τῶν ἀστρων σβύνει
Τριγύρω ἀπ' τὸ μορφο φεγγάρι,
Ὅταν ὀλόγιμο κἄτω σῆς γῆς μὲ χάριν
Τὸ φῶς τοῦ τὰσημένιο χύνει.

(Ἀπόσπ. 4).

Γύρω νερὸ ἀγριαμένο καὶ δροσάτο
Μέσ' ἀπὸ τῆς μηλῆς τοὺς κλώνους κελαιδάει·
Κι δταν τὰ φύλλα σειοῦνται, πρὸς τὰ κάτω
Τραγοῦδι πρόσχαρο κυλάει.

(Ἀπόσπ. 73).

ΣΕ ΓΥΝΑΙΚΑ ΑΠΑΙΔΕΥΤΗ
Καὶ θὲ νὰ κοιτάσαι θαμμένη
Καὶ θύμηση πρὸς τὸ θά μὲν

Καμιά στὰ ὕστερα ἀπὸ σένα,
Γιαὶ τὰ ρόδα τὰ κομμένα
Ἀπ' τὴν Πιερίαν δὲν κατέχεις·
Μὰ ἀγνωρῆ καὶ στὴ χώρα τοῦ Ἀδῆ
Παιώντας δῶ καὶ καὶ θὰ τρέχῃς
Μ' ἀδόξαστους νεκροὺς ὁμάδι.

ΤΟΥ ΣΙΜΩΝΙΔΗ

(Ἀπόσπ. 44).

Ο ΘΡΗΝΟΣ ΤΗΣ ΔΑΝΑΗΣ

Ὅταν μέσα σὺνδριόπλουμο τὸ σεντουκάκι δ' ἀγέρας
Κ' ἡ ταραγμένη θάλασσα τὴν κύλισαν μὲ τρόμο,
Ἀπειλιμένη ξέσκιζε τὰ βρεχτὰ μάγουλά της
Καὶ τὸν Περσέα τῆς ἔσφιγγε γλυκὰ στὴν ἀγκαλιά της.
Κ' εἶπε· ὦ παιδί μου τί καμνὸς μοῦ σφίγγει τὴν
(ψυχὴ μου.
Μὰ ἐσὺ κλεῖς τὰ ματάκια σου καὶ ἀνέγνοιαστο κοί-
(μάσαι
Ὡσὼν μωρὸς μὲς σ' ἄχαρη καὶ χαλκοκαρφωμένη
Κάμαρα, ξάφου ξαπλώθηκες μὲς σὲ σκοτάδι πλάσα
Κι ἂν ἀπὸ πάνω ἀπ' τὰ στεγὰ καὶ τὰ πυκνὰ μαλ-
(λιά σου
Περνάει τὸ κῆμα καὶ ἂ βογγᾷ ὁ ἀγέρας, δὲ σὲ νοιάζει
Κουάμενο μὲς σ' ἄλικο μικρὸ πανωφοράκι,
Γλυκὸ μου προσωπάκι.

Ὅμως ἂν σοῦ ἦταν τρομερὸ αὐτὸ ποῦ ἀλήθεια εἶν'
(τρόμος
Θὰ σήλωνες στὰ λόγια μου τὸ τραφερό σου αὐτάκι.
Μὰ σὲ προστάζω, ἀγόρι μου, κοιμήσου καὶ ἂς κοιμᾶται
Τὸ πέλαο καὶ τὰ μέτρον κακὸ μας ἂς κοιμᾶται.
Κι ἂν ποτε ἡ τύχη ἀπὸ τὰ ἐσέ, πατέρα Δία, ν' ἀλλάξῃ·
Κι ἂν ξεστομίσω ἀπόκοτο λόγο, συμπαθήσέ με
Γιὰ χάριν τοῦ παιδιοῦ μας.

Ἀλεξάνδρεια

ΗΛ. Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Στέφανου Ραμᾶ : «ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΙ-
ΝΟΤΕΡΙΑ». Μὲ χαρὰ εἶδαμε τὸ βιβλίον τοῦ κ. Ραμᾶ,
τὸ καινουργιὸν βιβλίον τοῦ γεμῆτο ἀλήθειας καὶ
παρατήρησις—μὴ πιστὴ εἰκόνα τῆς σημερινῆς κα-
κομοιρίας μας, μὴ χρημικὴ ἀνάλυσις, μπορεῖ νὰ πεῖ
κανεὶς, τῆς ἀμικλωσύνης μας. Μερικὰ κεφάλαια
ἀπὸ τὸ βιβλίον ἔχουν δημοσιευθεῖ στὸ «Νουμᾶ»,
ὥστε οἱ ἀναγνώστες μᾶς ξέρουνε γιὰ ποῦ βιβλίον τοῦς
μιλάμε καὶ ποῦ βιβλίον τοῦς συσταίνουμε. Ἰσως με-
ρικοὶ, διαβάζοντας τὸ βιβλίον, νὰ ποῦνε πὼς ὁ κ.
Ραμᾶς ἀπλώνεται πολὺ καὶ πνίγει σὲ πολλὰ λόγια
ἐμορφὲς ἰδέες καὶ δυνατὲς ἀλήθειες, ποῦ συντομώ-
τερα γραμμένες θάπαιρναν περισσότερη δύναμιν καὶ
θὰ κάνανε στὸν ἀναγνώστη βαρύτερη ἐντύπωση.
Πρέπει ὅμως οἱ κύριοι αὗτοι νὰ λογαριάζουνε πὼς ὁ
συγγραφεὺς δὲ θέλησε νὰ δογματίσῃ, ἀλλὰ νὰ ἀναλύσῃ
καὶ στὴν ἀνάλυσιν εἶναι ἀπαραίτητα τὰ πολλὰ λό-
για.

Ὅποιος διαβάζῃ τὸ βιβλίον τοῦ κ. Ραμᾶ γιὰ νὰ
τὸ νοιώσῃ, ἢ καλύψῃ, γιὰ νὰ πιστέψῃ πὼς ὅσα
γράφει τὰ πιστάνονται καὶ δὲν τὰ γράφει μόνον γιὰ
νὰ τὰ γράφῃ, ὅπως ἄλλοι πολλοί, πρέπει νὰ λογαριάζ-
σῃ πὼς ὁ κ. Ραμᾶς δὲν εἶναι ἄνθρωπος μόνον γιὰ λό-
για, ἀλλὰ καὶ γιὰ ἔργα· γιατί δικό του ἔργο εἶναι
κ' ἡ Ἑταιρεία «τῆς Ἑθνικῆς γλώσσας», καταδικό του,
καὶ μπορεῖ νὰ περηφανεύεται γι' αὐτό. Ὁ κ. Ραμᾶς
τῆνε πρωτοκέρσηκε, αὐτὸς ἔβγαλε τὰ δυνατὰ του
νὰ τῆνε πραγματοποιήσῃ, αὐτὸς διέλεξε τόσο σοφὰ
κείνους ποῦ θὰ τῆνε διευθύνουνε, καὶ αὐτὸς, χωρὶς νὰ
λάβῃ κανένα ἀξίωμα μέσα στὴν ἑταιρεία, ἀπὸ με-